

הצעת חוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 9), התשע"ז–2017

הצעת חוק זו נדונה בכנסת ה-19 בקריאה הראשונה ביום י"א בסיוון התשע"ד (9 ביוני 2014), והועברה לוועדת הכלכלה.

ביום א' באב התשע"ד (28 ביולי 2014) החליטה הכנסת, בהתאם להוראות סעיף 84(ב) לתקנון הכנסת, לאשר את החלטת הוועדה לפצל את הצעת החוק להצעות חוק נפרדות כך שהחלק הראשון מההצעה יכלול את סעיפים 7(1)(ב) ו-10 והחלק השני יכלול את יתר הסעיפים.

ביום ד' באב התשע"ה (20 ביולי 2015) החליטה הכנסת ה-20 להחיל על הצעת החוק דין רציפות, בהתאם לחוק רציפות הדין בהצעות חוק, התשנ"ג–1993.

הצעת החוק הכוללת את החלק השני מוגשת – ללא הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום כ"ב באדר התשע"ז (20 במרס 2017).

להצעת החוק לא הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מס' פנימי: 552532-246
נספח מס' מ-868/א'

חוק לתיקון פקודת מסילות הברזל (מס' 9), התשע"ז–2017

- תיקון סעיף 1 .1. בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב–1972¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1, אחרי ההגדרה "רכבת" יבוא:
- "רכבת ארצית" – רכבת הנעה על מסילת ברזל ארצית;".
- הוספת פרק ג'1 .2. אחרי סעיף 23 לפקודה יבוא:

"פרק ג'1: אסדרה, רישוי ופיקוח לעניין מסילת

ברזל ארצית

הגדרות – פרק ג'1 23א. בפרק זה –

"אתת" – מי שמפעיל מערכות איתות הנדרשות

לשם תנועת רכבות במסילת ברזל ארצית;

"בית ספר להכשרה" – בית ספר להכשרת בעלי

תפקיד או בעלי רישיון לנהיגת רכבת

ארצית;

"בעל רישיון לנהיגת רכבת ארצית" – מי שבדיו

רישיון לנהיגת רכבת ארצית;

"בעל תפקיד" – בעל תפקיד הדרכה או בעל תפקיד

מסילתי;

"בעל תפקיד הדרכה" – מי שממלא תפקיד הדרכה

ומתקיימים בו התנאים למלא תפקיד

כאמור לפי פקודה זו;

"בעל תפקיד מסילתי" – מי שממלא תפקיד

מסילתי ומתקיימים בו התנאים למלא

תפקיד כאמור לפי פקודה זו;

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485; ס"ח התשע"ה, עמ' 2.

"בקר מסילה" – מי שמאשר את תקינותה של
מסילת ברזל ארצית;

"בקר מתחם רכבת" – מי שמאשר את תקינותה
של רכבת ארצית ואת כשירותה לנסיעה
במסילת ברזל ארצית ואחראי על בטיחות
התפעול במתחם רכבת;

"בקר רכבת נוסעים" – מי שאחראי לתפעול
בטיחותי של רכבת ארצית המסיעה נוסעים
לקראת נסיעתה במסילת ברזל ארצית
ובמהלכה;

"מפעיל" – מפעיל מסילת ברזל ארצית;

"מתחם רכבת" – אזור המיועד לתפעול ולתחזוקה
של רכבת ארצית, שניתן לערוך בו פעולות
עיתוק;

"עיתוק", של קרון או קטר – לרבות שינוי הסדר
שלהם;

"עתק" – מי שמבצע פעולות עיתוק;

"רישיון לנהיגת רכבת ארצית" – רישיון שניתן
בהתאם להוראות סעיף 23 ד;

"תפקיד הדרכה" – כל אחד מאלה:

(1) בוחן מועמדים לתפקיד מסילתי או
לקבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית וכן
בוחן בעל תפקיד מסילתי או בעל רישיון
כאמור לשם שמירה על כשירותם הנמשכת;

(2) חונך המלווה מועמד לקבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית או מועמד לתפקיד מסילתי במסגרת הכשרה מעשית ובהתאם לתכנית הדרכה בבית ספר להכשרה, והוא בעל רישיון כאמור או בעל תפקיד מסילתי, התואם לסוג הרישיון או התפקיד שהמועמד מבקש לקבל או למלא, והכל לפי העניין;

(3) מדריך ומכשיר מועמדים לקבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית או מועמדים לתפקיד מסילתי וכן מדריך ומכשיר בעלי רישיון כאמור או בעלי תפקידים כאמור בהתאם לתכנית הדרכה עיונית ומעשית בבית ספר להכשרה, שמתקיימים בהם התנאים למלא תפקיד של חונך כאמור בפסקה (2);

(4) ממונה פדגוגי שאחראי על גיבוש וניהול הכשרה של מועמדים לקבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית או מועמדים לתפקיד מסילתי או של בעלי רישיון לנהיגת רכבת ארצית או בעלי תפקיד מסילתי;

(5) מנהל מקצועי של בית ספר להכשרה;

”תפקיד מסילתי” – כל אחד מאלה:

(1) אתת;

(2) בקר מסילה;

(3) בקר מתחם רכבת;

(4) בקר רכבת נוסעים;

(5) עתק.

הפעלת מסילת ברזל ארצית בהתאם לתכנית הפעלה מאושרת

23.ב. (א) לא יפעיל אדם מסילת ברזל ארצית אלא על פי תכנית הפעלה שאישר המנהל.

(ב) תכנית הפעלה תכלול חובות בעניינים המפורטים להלן וכן חובות בעניינים שקבע השר לפי סעיף 57(א)(7) וחובות לפי דין:

(1) תכנית לניהול הבטיחות במסילת הברזל הארצית, ובכלל זה הטיפול באירועים בטיחותיים ובאירועים חריגים, בדיקתם והטיפול במסילה בעת התרחשותם; לעניין זה, "אירוע בטיחותי" – כהגדרתו בסעיף 46כט כפי שהוחל בסעיף 23ג;

(2) הליכי מיון וקבלה לעבודה ותכנית ההכשרה שיעברו בעלי רישיון לנהיגת רכבת ארצית לפי סעיף 23ד ובעלי תפקיד מסילתי לפי סעיף 23ז במסגרת המפעיל או במסגרת בית ספר להכשרה, לרבות סוגי בעלי תפקיד הדרכה שיעבירו את ההכשרה וניסיונם, והאמצעים שינקוט המפעיל לצורך בקרה ואכיפה כלפי בעלי רישיון ובעלי תפקיד כאמור, ובכלל זה אכיפתן של הוראות המנהל שניתנו בהתאם להוראות סעיף 23ה;

(3) תנאי התפעול והתחזוקה של מסילת הברזל הארצית והאמצעים הנדרשים להפעלה תקינה של המסילה, ובכלל זה –

(א) צי הרכבות וכלי הרכב, היקפו, תכולתו, תחזוקתו וחידושו;

(ב) אמצעים טכנולוגיים, לרבות אמצעים לבקרה אחר תנועת הרכבת הארצית, מערכות ניהול צי רכב בזמן אמת, ואמצעים טכנולוגיים שיאפשרו בקרה אחר העמידה בתכנית ההפעלה;

(4) סדרי ההפעלה של מסילת הברזל הארצית, ובכלל זה תנאי ההסעה של נוסעים ושל כבודתם ברכבת הארצית ותנאי ההובלה של מטענים ברכבת הארצית;

(5) התשתיות הנדרשות לשם הפעלת מסילת הברזל הארצית, ובכלל זה תחנות, מקומות לחניית הרכבת הארצית ומתחמי רכבת;

(6) הרמה, הטיב והאיכות של השירותים שמפעיל נדרש לתת, ובכלל זה לוחות הזמנים ושירות לקוחות;

(7) אמצעים טכנולוגיים הנדרשים לשם העברת מידע ללקוחות המפעיל בכל הקשור לתנועת הרכבת הארצית, לרבות מערכות מידע לציבור, הפעלתם ותחזוקתם, אופן העברת המידע לשם קליטתו במערכות מידע ותפעול, וכן אופן יישומן של ההוראות לפי סעיף 53א;

(8) אופן העברת דיווחים למנהל לגבי פעילותו של מפעיל, בעניינים ובמועדים שנקבעו לפי פקודה זו או לפי דרישת המנהל, לרבות לעניין עמידת המפעיל בתנאי תכנית ההפעלה, וכן האמצעים הנדרשים לשם העברת דיווחים כאמור.

חובת נהיגה ברכבת 23ג. (א) לא ינהג אדם ברכבת ארצית אלא אם כן ארצית ברישיון נתן לו המנהל רישיון לנהיגת רכבת ארצית לפי הוראות פרק זה, ובהתאם לתנאים ולמגבלות שנקבעו ברישיון לפי סעיף 23ד(ב).

(ב) השר רשאי לקבוע מקרים או נסיבות שבהם יהיה אדם פטור מחובת קבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית או מעמידה בתנאי מהתנאים לקבלת רישיון כאמור לפי פקודה זו, בתנאים שיקבע, וכן רשאי הוא לקבוע מקרים או נסיבות שבהם רשאי המנהל לפטור אדם מחובת קבלת רישיון או מעמידה בתנאי מהתנאים כאמור, בתנאים שיקבע.

תנאים למתן רישיון לנהיגת רכבת ארצית או לחידושו רכבת ארצית או לחידושו (א) 23ד. המנהל ייתן למבקש רישיון לנהיגת רכבת ארצית או יחדשו, אם שוכנע שמתקיימים בו התנאים שקבע השר לפי סעיף קטן (ב) ולפי סעיף 57(א).

(ב) השר יקבע תנאים למתן רישיון לנהיגת רכבת ארצית או לחידושו, ובין השאר תנאים בעניינים אלה, ורשאי הוא לקבוע תנאים שונים לסוגים שונים של רישיונות:

(1) דרישת גיל מזערי של המבקש;

(2) השכלה, הכשרה, מיומנות, ידע וניסיון מקצועי הנדרשים לצורך קבלת הרישיון, לרבות הכרה בהכשרה ובניסיון מחוץ לישראל;

(3) תנאים לעניין התאמה גופנית, בריאותית ונפשית הנדרשת מהמבקש, וההליכים לבדיקת התאמה כאמור;

(4) נסיבות שיש בהן כדי להעיד כי מתן הרישיון לנהיגת רכבת ארצית עלול לגרום לסכנה בטיחותית ולפיכך לא ראוי לתת למבקש רישיון כאמור.

(ג) המנהל רשאי שלא ליתן רישיון לנהיגת רכבת ארצית או לחדשו אם המבקש הורשע בעבירה שנקבעה לפי סעיף 57(א)(7יא), או תלוי ועומד נגדו כתב אישום בשל חשד לביצוע עבירה כאמור.

(ד) הוראות סעיף 46כא יחולו לעניין רישיון לנהיגת רכבת ארצית, בשינויים המחויבים.

סמכויות המנהל 23ה. (א) שוכנע המנהל כי הדבר דרוש מטעמי לגבי רישיון לנהיגת רכבת ארצית בטיחות, רשאי הוא לתת לבעל רישיון לנהיגת רכבת ארצית הוראות הדרושות לשמירת בטיחות הנהיגה וכן הוראות המחייבות את בעל הרישיון לקבל הדרכה, כפי שיורה; הוראות כאמור יינתנו בכתב; נתן המנהל הוראות כאמור, ימסור הודעה על כך למפעיל בצירוף אותן הוראות.

(ב) הוראות סעיף 46כב יחולו לעניין סמכויות המנהל לפי סעיף זה וסעיף 23ד, ולפי סעיפים 46כב ו-46כג כפי שהוחלו בסעיף 23ו.

123. הוראות לעניין הגבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית, התלייתו, פסילתו או סירוב לחדשו הוראות סעיפים 46כב(א), (ב), (ה) ו-46כג ו-46כד יחולו לעניין רישיון לנהיגת רכבת ארצית, בשינויים המחויבים, ולעניין סעיף 46כב – גם בשינויים אלה:

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בפסקה (3), במקום "לפי סעיף 46יט" יקראו "לפי סעיף 23ד";

(ב) בפסקה (4), במקום "לפי סימן זה" יקראו "לפי פקודה זו";

(ג) בפסקה (5), במקום "בסעיף 46כט" יקראו "בסעיף 46כט כפי שהוחל בסעיף 23ג";

(2) בסעיף קטן (ו), במקום "לבעל היתר ההפעלה" יקראו "למפעיל מסילת ברזל ארצית".

23. (א) אדם רשאי למלא תפקיד מסילתי במסילת ברזל ארצית אם הוא בעל השכלה כמפורט בתוספת, אם הוא עומד בתנאים שנקבעו לפי סעיף 57(א), וכן אם מתקיימים בו תנאים שקבע השר בעניינים אלה:

(1) תנאים לעניין התאמה גופנית, בריאותית ונפשית הנדרשת כדי למלא את התפקיד והליכים לבדיקת התאמה כאמור;

(2) תנאים המביאים בחשבון הרשעות פליליות של המועמד לתפקיד או של בעל התפקיד, בעבירות שנקבעו לפי סעיף 57(א)(7יא); תקנות לפי פסקה זו טעונות אישור של ועדת הכלכלה של הכנסת;

(3) תנאים לעניין הכשרה, מיומנות, ידע וניסיון מקצועי הנדרשים לתפקיד, ובכלל זה הוראות לעניין הכרה בהכשרה ובניסיון שנרכשו מחוץ לישראל; בתקנות לפי פסקה זו רשאי השר לקבוע תנאים שונים לסוגים שונים של תפקידים.

(ב) אדם רשאי למלא תפקיד הדרכה לעניין מסילת ברזל ארצית אם מתקיימים בו התנאים לפי סעיפים קטנים (א)(2) ו-(3) ו-(ג) ולפי סעיף 57(א), ולעניין תפקיד הדרכה הכולל הכשרה מעשית – גם התנאי לפי סעיף קטן (א)(1).

(ג) השר, לאחר התייעצות עם שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות לעניין ההשכלה הנדרשת מבעלי תפקיד הדרכה, כולם או חלקם, ורשאי הוא לקבוע בדרך האמורה הוראות שונות לסוגי תפקידי הדרכה.

(ד) לשם בחינת התקיימות התנאים לפי הוראות סעיף קטן (א)(2), ימסור המנהל למפעיל הודעה שבה יצוין אם מתקיימים במועמד לתפקיד או בבעל התפקיד התנאים כאמור, בלבד.

23ח. בעל תפקיד ובעל רישיון לנהיגת רכבת ארצית כשירות נמשכת של בעל תפקיד ושל בעל רישיון לנהיגת רכבת ארצית

23ט. (א) לא יפעיל אדם בית ספר להכשרה, אלא אם כן קיבל רישיון לכך מאת המנהל ובהתאם לתנאי הרישיון.

(ב) המנהל ייתן רישיון להפעלת בית ספר להכשרה, אם שוכנע שמתקיימים במבקש הרישיון התנאים שלהלן, ורשאי הוא לתת רישיונות שונים לסוגי הכשרה או לסוגי בעלי תפקיד או בעלי רישיון לנהיגת רכבת ארצית:

(1) לא מתקיימים בו התנאים לפי סעיף 23ז(א)(2) לעניין הרשעות פליליות של מבקש הרישיון;

(2) מבקש הרישיון התקשר עם בעלי תפקיד הדרכה כדי שידריכו בבית הספר שהוא מפעיל, ובלבד שהם עומדים בתנאים לפי סעיף 23ז(א)(2) ו-(3), ולעניין תפקידי הדרכה מעשית – גם בתנאי לפי סעיף 23ז(א)(1);

(3) תנאים נוספים שקבע השר למתן רישיון להפעלת בית ספר להכשרה בעניינים המפורטים להלן, ורשאי השר לקבוע תנאים שונים לסוגי רישיון שונים:

(א) מספר בעלי תפקיד הדרכה הנדרשים למתן ההכשרה, סוגיהם והניסיון הנדרש מהם;

(ב) המבנים, האמצעים והמיתקנים הנדרשים לשם קיום ההכשרה;

(ג) תכני הלימוד;

(ד) רמת ההכשרה בבית הספר ואופן הפיקוח שיופעל בבית הספר על תכני הלימוד;

(ה) סדרי ההפעלה של בית הספר לשם הבטחת הרמה המקצועית של ההכשרה שתינתן בו.

(ג) המנהל יפרסם באתר האינטרנט של המשרד רשימה של בתי הספר להכשרה שהם בעלי רישיונות תקפים לפי סעיף זה, שתכלול, בין היתר, את פרטיהם, המועד הצפוי לתחילת הפעלתם אם טרם החלה וסוגי ההכשרות הכלולים ברישיונותיהם; מידע לפי סעיף קטן זה יעודכן מעת לעת.

(ד) (1) החליט בעל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה כי בכוונתו לסיים את פעילותו של בית הספר או להפסיק את פעילותו לתקופה העולה על 90 ימים, ימסור הודעה למנהל, 180 ימים מראש לפחות, על מועד סיום פעילותו של בית הספר או על מועד תחילת ההפסקה בפעילותו וסיומה, לפי העניין, והמנהל יפרסם הודעה על כך באתר האינטרנט של המשרד.

(2) על אף האמור בפסקה (1), בעל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה לא יחויב למסור הודעה למנהל במועד האמור באותה פסקה, אם נדרש לסיים או להפסיק ללא דיחוי את פעילות בית הספר בשל נסיבות שאינן בשליטתו, ובלבד שימסור הודעה כאמור בהקדם האפשרי לפני סיום הפעילות או הפסקתה.

(3) הודיע בעל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה על סיום פעילות בית הספר, ימסור למנהל את הרישיון להפעלת בית הספר בתוך שלושה ימי עבודה ממועד הסיום.

(ה) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין חובתו של בעל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה להבטיח את שמירת כשירותם הנמשכת של בעלי תפקיד הדרכה מטעמו, בעניינים שנקבעו לפי סעיף קטן (ב)(3)(א).

חובת הכשרה בבית 23. הכשרה כמפורט להלן תינתן בבית ספר להכשרה, אלא אם כן ההכשרה ניתנת על ידי מפעיל בהתאם לתכנית הפעלה שאושרה לפי סעיף 23ב(א):

(1) הכשרה לשם קבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית כאמור בסעיף 23ד;

(2) הכשרה לשם מילוי תפקיד כאמור בסעיף 23ז;

(3) הכשרה לשם שמירה על כשירות נמשכת בהתאם להוראות לפי סעיף 23ח.

ביטול רישיון 23יא. (א) המנהל רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב להפעלת בית ספר להכשרה, התלייתו או הגבלתו ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב), לבטל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה, להתלותו עד שימולאו תנאים שיקבע או להגבילו, לאחר שנתן לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע טענותיו בעניין זה, אם התקיים אחד מאלה:

(1) הרישיון ניתן על יסוד מידע כוזב;

(2) הרישיון ניתן על יסוד מידע שגוי ויש יסוד סביר להניח שאילו היה ידוע למנהל כי המידע שגוי, הרישיון לא היה ניתן;

(3) חדל להתקיים בבעל הרישיון תנאי מן התנאים למתן הרישיון לפי סעיף 23ט;

(4) בעל הרישיון הפר תנאי או מגבלה ברישיון או תנאי או מגבלה החלים עליו לפי הפקודה;

(5) בעל הרישיון, ואם הוא תאגיד – גם נושא משרה בכיר בו, הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הם ראויים לדעת המנהל להפעיל בית ספר להכשרה או לשמש נושא משרה בו, לפי העניין, או תלוי ועומד נגדם כתב אישום בשל חשד לביצוע עבירה כאמור; לעניין זה, "נושא משרה בכיר" – כהגדרתו בסעיף 46;

(6) ניתן לגבי בעל הרישיון צו פירוק, צו פירוק זמני, צו כינוס נכסים או צו הקפאת הליכים לפי כל דין.

(ב) המנהל לא יבטל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה ולא יתלה אותו לפי הוראות סעיף קטן (א)(3) או (4), אלא לאחר שדרש מבעל הרישיון לקיים את התנאי או את ההוראה שחדלו להתקיים או שהופרו כאמור באותו סעיף קטן, בתוך תקופה שקבע, ובעל הרישיון לא עשה כן; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם לא ניתן לקיים את התנאי או את ההוראה שחדלו להתקיים או שהופרו.

(ג) החלטת המנהל לפי סעיף זה תומצא לבעל הרישיון.

(ד) בוטל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה, הותלה או הוגבל לפי סעיף זה, יעדכן המנהל את רשימת בעלי הרישיונות התקפים שפרסם לפי סעיף 23ט(ג), בהתאם להוראות אלה:

(1) בוטל הרישיון – יוסר שם בעל הרישיון מהרשימה;

(2) הותלה הרישיון – יצוין לצד שם בעל הרישיון רק כי הרישיון הותלה וכן תקופת ההתלייה, ככל שנקבעה;

(3) הוגבל הרישיון – יצוינו לצד שם בעל הרישיון רק ההגבלות שנקבעו וכן התקופה שבה יחולו אותן הגבלות, ככל שנקבעה.

23יב. השר רשאי להסמיד, מבין עובדי משרדו, מפקחים שיפעלו על פי הנחיותיו של המנהל, לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרק זה, כולן או חלקן; הוראות סימן י"א בפרק ד'1 יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין הסמכת מפקחים כאמור וסמכויותיהם ולעניין הפעלת סמכויות פיקוח בידי המנהל.

סמכויות פיקוח
במסילת
ברזל ארצית

23יג. (א) הוראות סימן ט' בפרק ד'1 יחולו לעניין מסילת ברזל ארצית ולעניין מפעיל, בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

הוראות לעניין
אירועים
בטיחותיים
במסילת ברזל
ארצית

(1) בסעיף 46כט, בהגדרה "תאונה", בסופה יקראו "או לסביבה, וכן אירוע או שרשרת אירועים פתאומיים ובלתי רצויים שבשלהם נגרם נזק, לרבות התנגשות, שימוט ושריפה; לעניין זה, "שימוט" – ירידה של רכבת ארצית או גלגל של רכבת כאמור מקווי פסים של מסילת ברזל ארצית";

(2) בסעיף 46ל(ג), במקום "בינואר" יקראו "במרס";

(3) בסעיף 46לא(א), בסופו יקראו "בכפוף להוראות סעיף 23יג(ב)";

(4) סעיף 46לד – לא ייקרא.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אירע אירוע בטיחותי חמור, רשאי השר להקים ועדה לבדיקת האירוע (בסעיף זה – ועדת הבדיקה), שתכלול שלושה חברים לפחות בעלי ידע ומומחיות מתאימים לבדיקת האירוע הבטיחותי, בכפוף להוראות אלה:

(1) יושב ראש ועדת הבדיקה יהיה איש סגל של מוסד אקדמי, או אדם בעל מומחיות או ניסיון בחקירתם ובבדיקתם של אירועים בטיחותיים במסילת ברזל ארצית, או אירועים בעלי מאפיינים דומים לעניין השלכתם על בטיחות, אף אם אינם נוגעים למסילת ברזל ארצית;

(2) המנהל, או מפקח מטעמו שהוסמך בהתאם להוראות סעיף 23יב, יהיה חבר בוועדת הבדיקה.

(ג) (1) לא יתמנה ולא יכהן כחבר ועדת הבדיקה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין חברותו בוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו, בין בתמורה ובין שלא בתמורה.

(2) חבר ועדת הבדיקה יימנע מהשתתפות בדיון ובהצבעה בישיבות הוועדה, אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו, בין בתמורה ובין שלא בתמורה; התברר לחבר ועדת הבדיקה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור, יודיע על כך ליושב ראש הוועדה; היה חבר הוועדה יושב ראש הוועדה – יודיע על כך לשר.

(3) לעניין סעיף קטן זה לא יראו חבר ועדת הבדיקה שהוא עובד המשרד כמצוי במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד שהוא מביא בחשבון גם את ענייני המשרד.

(4) בסעיף קטן זה –

”עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו;

”קרוב” – בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר ועדת הבדיקה.

(ד) הקים השר ועדת בדיקה, יחולו הוראות אלה:

(1) המנהל רשאי להפעיל את סמכויותיו בהתאם להוראות סימן ט' בפרק ד'1, כפי שהוחלו בסעיף קטן (א), ככל שאינן נתונות לוועדת הבדיקה כאמור בפסקה (2) ובכפוף להוראות פסקה (3);

(2) לוועדת הבדיקה יהיו נתונות הסמכויות הנתונות למנהל לפי סעיפים 46לא(ב) עד (ה), 46לב, 46לג(א) ו-46(ג) ו-46 לה, כפי שהוחלו בסעיף קטן (א), והן יופעלו באמצעות המנהל או מפקח מטעמו החבר בוועדת הבדיקה כאמור בסעיף קטן (א);

(3) דיווחים לפי סעיף 46לא(א)(3), כפי שהוחל בסעיף קטן (א), יימסרו לוועדת הבדיקה.

(ה) אירע אירוע בטיחותי במסילת ברזל ארצית שנחקר או נבדק בידי המנהל או ועדת הבדיקה, וסבר הממונה על החקירה לגבי אותו אירוע בטיחותי במשטרת ישראל כי מתעורר חשד לביצוע עבירה הקשורה לאירוע הבטיחותי, רשאי הוא להורות למנהל או לוועדת הבדיקה באמצעות המנהל, לפי העניין, שלא להפעיל את סמכויותיהם לפי סעיף זה או להפעיל את סמכויותיהם כאמור בתיאום עם משטרת ישראל, והכל אם הדבר נדרש כדי למנוע שיבוש של הליכי חקירה פלילית או פגיעה בחקירה כאמור."

3. תיקון סעיף 46ב בסעיף 46ב(6) לפקודה, במקום "48א ו-52" יבוא "48א-ו".

4. תיקון סעיף 46ג בסעיף 46ג(א) לפקודה –

(1) בפסקה (1), במקום "65ג, 68, 69א" יבוא "65ג, 69א";

(2) בפסקה (3)(ב)(2), אחרי "ההוראות" יבוא "לפי";

(3) אחרי פסקה (16) יבוא:

"(17) בסעיף 68 לפקודת התעבורה, במקום "פקודה זו" יקראו "סעיף 46ג(ב) לפקודת מסילות הברזל", ואחרי "ו-63" יקראו "כפי שהוחלו בסעיף 46ג(א)(12) ו-(13) לפקודת מסילות הברזל".

5. תיקון סעיף 46לא בסעיף 46לא(א) לפקודה, אחרי "המנהל רשאי" יבוא "בעצמו או באמצעות מפקחים שהוסמכו לפי סימן י"א בפרק ד' ופועלים על פי הנחיותיו של המנהל".

6. תיקון סעיף 46לט . בסעיף 46לט לפקודה, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ד) הועברו נתונים מכרטיס זיכרון למערכת ממוחשבת בהתאם להוראות לפי סעיף 46לח, יהיו הסמכויות הנתונות לשוטר ולקצין משטרה לעניין כרטיס זיכרון לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), נתונות להם גם לעניין הנתונים שהועברו למערכת הממוחשבת כאמור, בשינויים המחויבים.

(ה) הוראות סעיף 23א לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969² לא יחולו לעניין מסירה או הוצאה לפי סעיף זה של כרטיס זיכרון ושל נתונים מכרטיס זיכרון שהועברו למערכת ממוחשבת בהתאם להוראות לפי סעיף 46לח, ולעניין הפקת פלט מהם."

7. ביטול סעיפים 52 ו-53 לפקודה – בטלים.
52 ו-53

8. תיקון סעיף 57 . בסעיף 57 לפקודה –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) אחרי פסקה (1) יבוא :

"(א1) נסיבות שבהן תחול חובת פיצוי בשל איחור בהגעת רכבת ארצית, ונסיבות שבהן יהיה מפעיל מסילת ברזל ארצית פטור מפיצוי כאמור; תקנות לפי פסקה זו יותקנו לאחר התייעצות עם שר האוצר;"

(ב) בפסקה (5), בסופה יבוא "לרבות לעניין ההשפעה על הסביבה וצמצום ההשפעה כאמור או מניעתה, למעט לעניין קרינה בלתי מייננת; תקנות לעניין השפעה על הסביבה או צמצום ההשפעה או מניעתה כאמור יותקנו בהסכמת השר להגנת הסביבה";

(ג) אחרי פסקה (7) יבוא :

"(א7) הוראות לעניין אופן הגשתה של תכנית הפעלה לפי סעיף 23ב (בסעיף זה – תכנית הפעלה), העניינים שייכללו בתכנית כאמור, אופן ביצוע התכנית באמצעות בעל תפקיד ובעל רישיון לנהיגת רכבת ארצית כהגדרתם בסעיף 23א, וכן הדרכים לתיקון תכנית ההפעלה;

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(ב7) נסיבות שבהן המנהל רשאי להורות על הגשת תכנית הפעלה מתוקנת ועל הגבלת פעילותו של מפעיל מסילת ברזל ארצית בעניינים מסוימים או לתקופת זמן מסוימת;

(ג7) הוראות לעניין הגשת בקשה לקבלת רישיון לנהיגת רכבת ארצית ולחידושו, לרבות מועדי הגשתה, הפרטים שתכלול והמסמכים שיצורפו אליה;

(ד7) הוראות לעניין פרטים שייכללו ברישיון לנהיגת רכבת ארצית ותקופת תוקפו של רישיון כאמור, ורשאי השר לקבוע תקופות תוקף שונות לסוגי רישיונות שונים;

(ה7) אגרות בעד בקשה לקבלה או לחידוש של רישיון לנהיגת רכבת ארצית, וכן בעד בדיקות, בחינות, הכשרות או השתלמויות לעניין בעלי רישיון כאמור ולעניין בעלי תפקיד, ובכלל זה תוספת פיגורים בשל אי-תשלום במועד;

(ו7) הוראות לעניין ביצוע בדיקות רפואיות תקופתיות לבעל תפקיד מסילתי ולבעל רישיון לנהיגת רכבת ארצית כהגדרתם בסעיף 23א;

(ז7) הוראות לעניין הגשת בקשה לקבלת רישיון להפעלת בית ספר להכשרה כמשמעותו בסעיף 23ט, לרבות מועדי הגשתה, הפרטים שייכללו בה והמסמכים שיצורפו אליה;

(ח7) הוראות לעניין פרטים שייכללו ברישיון להפעלת בית ספר להכשרה כמשמעותו בסעיף 23ט;

(ט7) הוראות לעניין הכשרה ובחינות לפי פרק ג'1, לרבות תכני הבחינות וסוגיהן, הגורם שמטעמו ייערכו הבחינות, הגורם שיפקח על ביצוען ואופן הפיקוח;

(י7) הוראות לעניין חובתו של מפעיל ושל בעל רישיון להפעלת בית ספר להכשרה כמשמעותו בסעיף 23ט לדווח למנהל על יישום או הפרה של ההוראות לפי פקודה זו בידי בעלי תפקיד מטעמו, ודרכי הדיווח כאמור;

(7יא) לעניין סעיפים 23ד(ג) ו-23ז(א)(2) – רשימת עבירות שיראו אותן כעבירות שמפאת מהותן, חומרתן או נסיבותיהן אין אדם ראוי, בשל סיכון בטיחותי, להחזיק ברישיון לנהיגת רכבת ארצית או למלא תפקיד מסילתי, וכן אמות מידה שלפיהן יחליט המנהל אם עבירה שנעברה היא עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין אדם ראוי להחזיק ברישיון או למלא תפקיד כאמור;”;

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :

”(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א), בנושאים או לפי הפסקאות כמפורט להלן, יותקנו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת :

(1) פסקאות (א1), (4), (7ה), (7יא) ו-(15);

(2) הוראות לעניין השפעה על הסביבה או צמצום ההשפעה או מניעתה כאמור בפסקה (5);

(3) העניינים שייכללו בתכנית הפעלה.”

9. הוספת סעיף 57א . אחרי סעיף 57 לפקודה יבוא :

”שינוי התוספת 57א. השר, לאחר התייעצות עם שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לשנות, בצו, את התוספת.”

10. הוספת תוספת . אחרי סעיף 60 לפקודה יבוא :

”תוספת

(סעיף 23ז)

השכלה הנדרשת מבעל תפקיד מסילתי

טור א'	טור ב'
תפקיד מסילתי	השכלה נדרשת

1. אתת תעודת בגרות, תעודת טכנאי מוסמך, תעודת הנדסאי או תואר ראשון;

2. בקר מסילה תעודת הנדסאי או מהנדס הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים כהגדרתו בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח – 1958³ (בתוספת זו – הפנקס), בענף הנדסה אזרחית או בענף הנדסת מכונות;
3. בקר רכבת נוסעים תעודת בגרות, תעודת טכנאי מוסמך, תעודת הנדסאי או תואר ראשון;
4. בקר מתחם רכבת מהנדס הרשום בפנקס באחד מהענפים המפורטים להלן: ענף הנדסת מכונות, ענף הנדסת חשמל, ענף הנדסה אזרחית, ענף כימיה, ענף אווירונאוטיקה, ענף הנדסת חומרים, ענף הנדסת מדעים או ענף הנדסת מקצועות מיוחדים באחד ממדורים אלה: תובלה ברכבות, תחזוקת מסילות ברזל, בטיחות אש או בטיחות;
5. עתק סיום 12 שנות לימוד".
11. תיקון חוק למניעת מפגעים, התשכ"א–1961⁴ – מפגעים
- (1) בסעיף 11(א)(3), בסופו יבוא "או תקנות לפי סעיף 57(א)(5) לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב–1972 (בחוק זה – פקודת מסילות הברזל) לעניין השפעה על הסביבה או צמצום ההשפעה או מניעתה כאמור באותה פסקה";
- (2) בסעיף 11ב(א), אחרי "בלתי סבירים" יבוא "בניגוד להוראות לפי חוק זה או בניגוד להוראות לפי סעיף 57(א)(5) לפקודת מסילות הברזל לעניין השפעה על הסביבה או צמצום ההשפעה או מניעתה כאמור באותה פסקה".
12. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס–2000⁵, בתוספת הראשונה, בפרט 14(ה), במקום "מסילת ברזל מקומית, לפי פרק ד'1 לפקודה האמורה" יבוא "מסילת ברזל לפי הפקודה האמורה".
13. תחילה (א) תחילתו של סעיף 23 לפקודה, כנוסחו בחוק זה, שנתיים מיום פרסומו של חוק זה (להלן – יום הפרסום).

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 108.

⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 58; התשע"ג, עמ' 102.

⁵ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ז, עמ' 462.

(ב) תחילתם של סעיפים 23ג עד 23ז לפקודה, כנוסחם בחוק זה, 15 חודשים מיום הפרסום.

(ג) תחילתם של סעיף 23א, למעט ההגדרה "מפעיל", סעיפים 23ז עד 23יא לפקודה, כנוסחם בחוק זה, וסעיפים 9 ו-10 לחוק זה, שנה מיום הפרסום.

(ד) תחילתם של סעיפים 1, 3 ו-4 לחוק זה, של ההגדרה "מפעיל" בסעיף 23א לפקודה ושל סעיפים 23ב ו-23ג לפקודה, כנוסחם בחוק זה, ושל סעיף 7 לחוק זה לעניין ביטול סעיף 52 לפקודה, 30 ימים מיום הפרסום.

(ה) שר התחבורה והבטיחות בדרכים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי, בצו, לדחות את מועדי התחילה שנקבעו בסעיפים קטנים (א) עד (ג), כולם או חלקם, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים בכל פעם, ובלבד שסך תקופות ההארכה לגבי כל עניין המנוי באותם סעיפים קטנים לא יעלה על שנתיים.

14. הוראות מעבר (א) על אף האמור בסעיף 23ג לפקודה, כנוסחו בחוק זה, מי ששימש נהג רכבת ארצית אצל מפעיל מסילת ברזל ארצית ערב יום התחילה האמור בסעיף 13(ב) לחוק זה, ייתן לו המנהל כהגדרתו בפקודה רישיון לנהיגת רכבת ארצית בהתאם לסוג הרכבת שבה נהג, ויראו אותו כרישיון לנהיגת רכבת ארצית לפי הוראות הפקודה, כנוסחן בחוק זה; סוג הרישיון שיינתן פי הוראות סעיף קטן זה יהיה תואם לסוג הרכבת שבה נהג אותו אדם כאמור.

(ב) על אף האמור בסעיף 23ז לפקודה, כנוסחו בחוק זה, מי שמילא תפקיד מסילתי או תפקיד הדרכה אצל מפעיל מסילת ברזל ארצית ערב יום התחילה האמור בסעיף 13(ג) לחוק זה, יראו אותו כמי שמתקיימים בו התנאים למלא את אותו תפקיד בהתאם להוראות הפקודה, כנוסחן בחוק זה; לעניין זה, "תפקיד מסילתי" ו"תפקיד הדרכה" – כהגדרתם בסעיף 23א לפקודה, כנוסחו בחוק זה.

*****